

Határozatok Tára

C-124/10. P. sz. ügyⁱ

**Európai Bizottság
kontra
Électricité de France (EDF)**

„Fellebbezés – Állami támogatások – Adókövetelésről való lemondás – A társasági adó alóli mentesség – Tőkeemelés – Az állam által körültekintő piacgazdasági magánbefektetőként tanúsított magatartás – A részvényes állam és a közhatalmat gyakorló állam közötti különbségtételt lehetővé tévő szempontok – A viszonyítási alapként szolgáló magánbefektető meghatározása – Az egyenlő bánásmód elve – Bizonyítási teher”

Az ítélet összefoglalása

1. *Államok által nyújtott támogatások – Fogalom – A magánbefektető kritériuma szerinti értékelés – Valamely vállalkozás részvényeseként eljáró állam – Közhatalmi szervként eljáró állam – A magánbefektető kritériumának alkalmazása szempontjából történő különbségtétel*

(EK 87. cikk, (1) bekezdés)

2. *Államok által nyújtott támogatások – Fogalom – A magánbefektető kritériuma szerinti értékelés – A jogvita tárgyát képező művelet valamennyi releváns elemére és azok összefüggéseire tekintettel történő mérlegelés – A tagállam azon kötelezettsége, hogy olyan objektív és ellenőrizhető adatokkal szolgáljon, amelyekből kitűnik a tevékenységének gazdasági jellege*

(EK 87. cikk, (1) bekezdés)

3. *Államok által nyújtott támogatások – Fogalom – Az adókövetelésről való lemondás útján végrehajtott tőkeemelés kedvezményében részesülő állami vállalat adójogi hitelezőjének és egyetlen részvényesének minősülő, támogatást nyújtó tagállam – A magánbefektető kritériumának alkalmazhatósága*

(EK 87. cikk, (1) bekezdés)

4. *Államok által nyújtott támogatások – Fogalom – A magánbefektető kritériuma szerinti értékelés – A magánbefektető kritériumának az adójogi jellegű intézkedésekre való alkalmazhatósága*

(EK 87. cikk, (1) bekezdés)

1. Azok a feltételek, amelyeknek valamely intézkedésnek meg kell felelnie ahhoz, hogy az EK 87. cikk szerinti „támogatás” fogalma alá tartozzon, nem teljesülnek, ha a kedvezményezett állami vállalkozás az állami források felhasználásával rendelkezésére bocsátott előnnyel azonos előnyhöz a rendes piaci feltételeknek megfelelő körülmények között is hozzájuthatott volna, e mérlegelést pedig az állami vállalkozások esetében főszabály szerint a magánbefektető kritériumának alkalmazásával kell lefolytatni.

Az olyan helyzetet illetően, amelyben az állam egyrészt valamely vállalkozás részvényeseként, másrészt pedig közhatalmi szervként jár el, azon kérdés mérlegelése során, hogy ugyanezen intézkedést rendes piaci feltételek mellett az államéhoz lehető legközelebbi helyzetben lévő magánbefektető is megtette volna-e, egyedül az állam részvényesi minőségéhez kapcsolódó előnyöket és kötelezettségeket kell figyelembe venni, tekintet nélkül azokra, amelyek a közhatalmi minőségéhez kapcsolódnak.

Ugyanis különbséget kell tenni az állam azon szerepei között, amikor egyrészt valamely vállalkozás részvényeseként, másrészt pedig közhatalmi szervként jár el. Következésképpen ahhoz, hogy a magánbefektető kritériumát alkalmazni lehessen, az szükséges, hogy az érintett tagállam részvényesi minőségében, ne pedig közhatalmi szervként eljárva nyújtson gazdasági előnyt a hozzá tartozó vállalkozásnak.

Ebben az összefüggésben a magánbefektető kritériuma nem minősül olyan kivételnek, amelyet csak valamely tagállam kérelmére lehetne alkalmazni, amennyiben fennállnak a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak az EK 87. cikk (1) bekezdésében meghatározott elemei. E kritérium ugyanis – amennyiben alkalmazandó – azon körülmények egyikét képezi, amelyeket a Bizottság az ilyen támogatás fennállásának megállapítása során köteles figyelembe venni. Következésképpen, amennyiben a magánbefektető kritériuma alkalmazhatónak tűnik, a Bizottság feladata, hogy az érintett tagállamot felhívja mindazon releváns információk szolgáltatására, amelyek lehetővé teszik a Bizottság számára annak ellenőrzését, hogy e kritérium alkalmazhatóságának és alkalmazásának feltételei teljesülnek-e, az ilyen információk vizsgálatát pedig a Bizottság csak akkor tagadhatja meg, ha az előterjesztett bizonyítékok a kérdéses beruházás végrehajtásáról szóló döntés meghozatalát követően keletkeztek.

(vö. 78–81., 103., 104. pont)

2. Az olyan helyzetben, amelyben a tagállam valamely vállalkozás részvényese, a közigazgatási eljárás során pedig a magánbefektető kritériumára hivatkozik, kétség esetén az ő feladata egyértelműen, objektív és ellenőrizhető szempontok alapján bizonyítani, hogy a végrehajtott intézkedés az ő részvényesi minőségéből ered. E szempontokból világosan ki kell tűnnie, hogy az érintett tagállam a gazdasági előny nyújtását megelőzően vagy azzal egyidejűleg meghozta azt a döntést, hogy a ténylegesen végrehajtott intézkedéssel befektet az ellenőrzött állami vállalkozásba. Ezzel összefüggésben többek között olyan szempontokat lehet elvárni, amelyekből kitűnik, hogy e döntés olyan gazdasági értékeléseken alapul, amelyek összemérhetők azokkal, amelyeket a jelen ügy körülményei között az említett tagállaméhoz lehető legközelebbi helyzetben lévő, ésszerűen gondolkodó magánbefektető az említett befektetés végrehajtása előtt lefolytatott volna annak érdekében, hogy meghatározza az ilyen befektetés jövőbeli jövedelmezőségét.

Ezzel szemben az említett előny nyújtása után lefolytatott gazdasági értékelések, az érintett tagállam által végrehajtott befektetés tényleges jövedelmezőségének visszamenőleges megállapítása, vagy a ténylegesen lefolytatott eljárás megválasztásának utólagos igazolásai nem lehetnek elegendők annak bizonyításához, hogy e tagállam az előny nyújtása előtt vagy azzal egyidejűleg, részvényesi minőségében ilyen döntést hozott. Ha az érintett tagállam az elvárásoknak megfelelő jellegű adatokat juttat el a Bizottsághoz, a Bizottság feladata olyan átfogó mérlegelés lefolytatása, amely az e tagállam által szolgáltatott adatokon kívül figyelembe veszi az adott ügyben releváns minden egyéb olyan adatot, amely lehetővé teszi számára annak eldöntését, hogy a szóban forgó intézkedés az említett tagállam részvényesi vagy közhatalmi minőségéből ered. E szempontból különösen az intézkedés természete és tárgya, a háttérét képező összefüggések, valamint az elérni kívánt cél és az említett intézkedésre vonatkozó szabályok lehetnek relevánsak.

(vö. 82–86. pont)

3. Az EK 87. cikk (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy amennyiben érintik a tagállamok közötti kereskedelmet, a közös piaccal összeegyeztethetetlenek az állami forrásokból bármilyen formában nyújtott olyan támogatások, amelyek a hatásaik miatt torzítják a versenyt vagy azzal fenyegetnek. Ezenkívül a magánbefektető kritériumának alkalmazása annak eldöntésére irányul, hogy az állami források felhasználásával valamely állami vállalkozásnak bármilyen formában nyújtott gazdasági előny a hatásai folytán torzíthatja-e a versenyt, vagy azzal fenyegethet-e, valamint érintheti-e a tagállamok közötti kereskedelmet.

Így e rendelkezés és e kritérium annak megelőzésére szolgál, hogy a kedvezményezett állami vállalkozás az állami források révén a versenytársainál kedvezőbb pénzügyi helyzetbe kerüljön. Márpedig a kedvezményezett állami vállalkozás pénzügyi helyzete nem ezen előny – bármilyen is legyen annak jellege – rendelkezésre bocsátásának formájától, hanem azon összegtől függ, amelyben a vállalkozás végeredményben részesül.

A Törvényszék tehát nem alkalmazza tévesen a jogot, amikor a magánbefektető kritériumának alkalmazhatóságával kapcsolatos elemzését a vállalkozás pénzügyi helyzetének javítására és a szóban forgó intézkedés által a versenyre gyakorolt hatásokra, nem pedig az érintett tagállam által alkalmazott eszközök adójogi természetére összpontosítja.

Az EK 87. cikk (1) bekezdésével, valamint a magánbefektető kritériumával elérni kívánt célokra tekintettel ugyanis a gazdasági előnyt – még ha azt adójogi eszközökkel is nyújtják – különösen a magánbefektető kritériumát alapul véve kell mérlegelni, amennyiben az adott esetben szükséges átfogó mérlegelés végén úgy tűnik, hogy az érintett tagállam a közhatalmi jogosítványok körébe tartozó ilyen eszközök alkalmazása ellenére mégis a hozzá tartozó vállalkozás részvényesének minőségében nyújtotta az említett előnyt.

(vö. 88–92. pont)

4. A magánbefektető kritériuma alkalmazható még olyan esetben is, amikor adójogi jellegű intézkedésekre került sor. E tekintetben abban az esetben, ha egy magánbefektető hasonló feltételek mellett nem hajthatott volna végre az állam által teljesíthető hasonló befektetést, mivel adót kellett volna fizetnie, az ezen adónak megfelelő összegekkel pedig egyedül az állam, mint adóhatóság rendelkezhetett volna még, egyrészt meg kell állapítani, hogy a szóban forgó számviteli művelet kapcsán a vállalkozással azonos helyzetben lévő magánvállalkozásnak, nem pedig a részvényesének kellett volna megfizetnie az adót.

A jelen esetben a magánbefektető kritériumának alkalmazása tehát lehetővé tette volna annak eldöntését, hogy egy magánrészvényes hasonló feltételek mellett nyújtott volna-e a fizetendő adóval azonos összeget a vállalkozással összehasonlítható helyzetben lévő vállalkozásnak.

Másrészt a magánbefektető által viselt és a befektető államot terhelő költségek közötti esetleges különbség nem zárna ki a magánbefektető kritériumának alkalmazását. E kritérium ugyanis éppen azt teszi lehetővé, hogy megállapítsák többek között az ilyen különbség fennállását, és azt figyelembe vegyék azon kérdés mérlegelése során, hogy teljesülnek-e az említett kritérium által meghatározott feltételek.

(vö. 94–96., 98. pont)

i — A jelen szöveg 1. pontjában az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.